

na dveh straneh zažgali. Cerkev in mnogo hiš je pogorelo! To je madžaronska „kultura“!

Madžaronska jeza. Razni občinski zastopi na Madžarskem so sklenili, da ne priredè ob cesarjevem rojstnem dnevu nobene veselice več. S tem hočejo cesarja „kaznovati“, ker je Košutova banda pri volitvah tako temeljito zgorela.

Za bosanski-hercegovski deželni zbor imenoval je cesar Turka Ali Beg Firdusa za predsednika in Srba Vojislava Sola ter Hrvata Nikola Mandić za podpredsednika.

Novi bosanski deželni zbor se je 15. t. m. po deželnemu šefu generalu Veresanin otvoril. Otvoritev je bila slavnostna in je končala z „živio“ klici na vladarja.

Poiskušeni napad. Iz Serajeva se poroča: Ko se je deželni šef general Veresanin peljal v odprtem vozu k otvoritvi bosanskega deželnega zbora, ustrelil je anarhist Bogdan Karajić petkrat nanj, brez da bi ga zadel. S šestu krogljivo se je anarhist sam ustrelil.

Proti konkordatu na Španskem je izdal kralj posebno postavo. Doslej je bila na Španskem edino katoliška vera državno priznana. Zdaj pa so vse vere ednakopravne. Med klerikalci vlada veliko razburjenje. Pomisliti pa bi morali, da so ravno fanatični klerikalci Španijo na beraško palico spravili.

Politični umor. Iz Carigrada se poroča, da so zarotniki ustrelili glavnega urednika lista „Sada i millet“, ker je ta list proti Mladoturkom pisal.

V Perziji je množica napadla dva Rusa in jih ubila. Ruska vlada je odločno protestirala.

Dopisi.

Ptujska gora. (Pozor!!!) Gospod Repa na Ptujski gori dobil je pred kratkem neko pismo, ki je datirano „Windischbühel 21. maja 1910.“ V pismu se dolži znanega narodnjaka Kupčiča raznih hudih stvari, ki jih je baje svoj čas zlasti v Ankensteinu zakrivil. Pismo pa je žalibog nepodpisano. Mi bi radi celo zadevo natanko poizvedeli. Zato prosimo dotičnega pisca, naj nam takoj naznani svoj naslov. Samoumevno je, da ostane njegovo ime popolnoma tajno. Prosimo torej, da naj dotičnik ali gosp. Repi ali pa uredništvu „Štajerca“ svojo addresso naznani. Zahvaljujemo se že naprej! Pravica mora na dan.

Iz Ptujske gore. Kakor znano nas je vse na spodnjem Štajerskem suša obiskala. Vsled tega je leta 1908 okrajni zastop v Ptuj sklical v „Vereinshaus“ v Ptuj veliki shod in povabil vse župane kakor tudi poslanca prizadetih krajev. Na tem shodu sta nemška poslanca Ornig in Malik držala daljše govore, v katerih sta razjasnila žalostni položaj kmetijstva in da mora država takoj pomagati, ako noče da bi spodnještajerski kmeti prišli na boben. Tega shoda se je celo Ploj udeležil in je obetal, da bo vse storil, da se kmetom pomaga. Nato je tajnik okrajnega odbora v Ptuj prebral resolucijo, v kateri se je med drugim zahtevala hitra pomoč. Navzočih je bilo dosti županov, kateri so svoje pečate na to resolucijo pritisnili; med temi je tudi bil gorski župan Topolovec. Ja, tisti čas je bil sam prepričan, da se mora kmetu pomagati;

in glej čudo, ko pride domu, ga znani hujskač učitelj Klemenčič takoj pregovori, da naj vložil protest proti sklenjeni resoluciji, da kmeti zaradi tega ne potrebujejo podpore, ker je nemški okrajni zastop prosil?! To da bi narodnjaški politiki škodoval?! Kaj mar, ako tudi kmetom protest škoduje. Iz tega vzroka napiše Jurček na glavarstvo protest, da ne potrebujemo podpore! Vlada pa je vendar takorekoč posila dala podporo in sicer v odpisu davka kakor tudi pri senu in slami. In kaj se sedaj zgodi? Gorski narodnjaki Kupčič in Jurček kot rihtar ter Klemenčič so veliki del podpore zadržali; nekateri siromaki, kateri so za podporo prosili, so dobavljali po 30 kg, narodnjaki pa po 1500 kg!!! Ena sirota vdova z večimi otroci je imela 4 glave živali, ni dobila nič; akoravno sta dva druga odbornika prosila zanj, je rekel Jurček Topolovec: tej ne dam nič, ker je meni dekló odgovarjala, kar sploh ni resnica bila. Ja Jurček, je to nestrankarsko? Ker je bila lansko leto v drugič suša, so rihtarja Jurčeka Topolovec občani nagovarjali, da naj prosil za podporo kuruze, sena in soli. Jurček je pa večinoma odgovarjal: Saj še ne cerkavleš!? Je to zastopnik občine? Doklade na 150% zvišati, to zna Jurček, ljudstvu pomagati, tega ne zna! Ker pa je država v drugič poslala podporo tako rekoč posili, jo mora Jurček deliti in kako zna on deliti, naj označi sledeči slučaj: Dva posestnika dobila podporo soli eden dan in sicer eden 50 kg, drugi 18 kg, prvi ima denar naložen, drugi 400 K dolga; živali sta v tistem času imela oba glih! Za zadnega pride žena po sol, ji Jurček pravi: Ker je tvoj mož tak, ne dobiš več kot 18 kg!!! — To je nesramni škandal! — Znani Gojkovič je to sol pripeljal iz Ptuja in računil za vsakih sto kil 80 v. On pa ima kamnolom 3 km dalje in morajo vozniki na Ptuj za 40 v kamenje voziti! Ja, kšeft je kšeft. Za zgoraj omenjene trditve ima „Štajero“ pričé na razpolago! Kaj pa k temu pristranskemu uradovanju rečejo oblasti? Naj še bo označeno, pa je postajevodja Planinc z narodnjaki Klemenčič, Topolovec in Kupčič napitni brat, iz tega vzroka ni čuda, da se na Gori godijo stvari, katere prekosijo ruske razmere. Zatoraj si želijo narodnjaki, da bi pod blaženo Rusijo spadali, da bi lažje ljudstvo izkoriščevali in pod korbačom držali! Zatoraj mora biti naš klic: Proč s hujskači in dolžnost je naprej postavljeneh, da nas oprostijo od izkoriščevalcev!!

Sitež pri Stopercah. (V odgovor dopisunu v „Slov. Gospodarju“ z dne 9. t. m.) Dopisun piše, da je bil Jelcov pomočnik iz „rajha“. To se je gotovo Vrabčiču sanjalo in Vrabec je takoj znanemu Kečeku naznanil. Šmentana para, to je za „Gospodarja“ dober dopis! Ja, to presega modrost Salamona, torej imata Vrabčič in Keček Moravsko za „rajh“; namreč od Moravske je navedeni pomočnik doma. — Nadalje se očita g. Jelc, da mu „Südmärka“ ne da nobenega dela. Je res, pa da ga z denarjem podpira, pa le zamoreta klerikalno-narodnjaška petelina pisati, ker tega gotovo sama ne verjameta. Keček še je malo dal domačim obrtnikom zaslužiti. Pa kruh jim iz ust trgati, to pa dobro razume. Jelc pa se poživža

na take klerikalne fanšilivce. Po časnikih obrekujejo klerikalci in narodnjaki, da je grob ako človek bere. Njih značaje pa vse druga predstavljajo. Tako n. p. v Stopercah so se združili, da jim je bilo mogoče iztuhitati, da se Pa kot častni občan izvoli. Ja kaj neki pa je Pa za Stoperce v gospodarskem oziru storil? Te pač nobeden Stopercan ne ve . . .

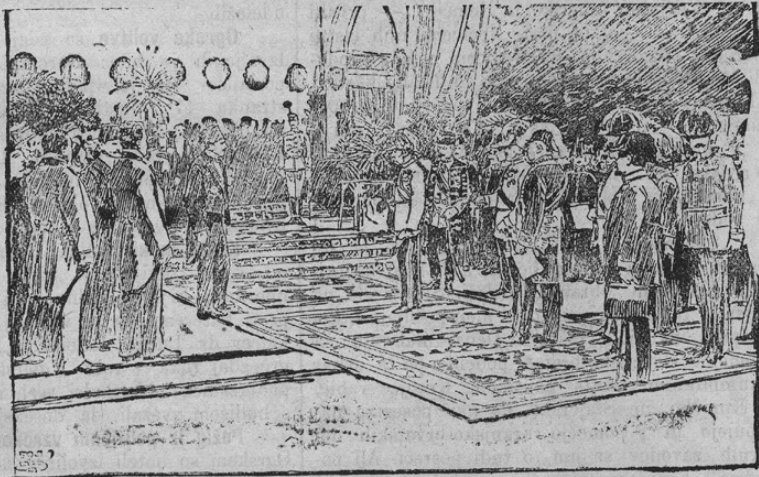
Ormož. Pretečeno nedeljo imeli so naši vaki v svoji kobačiji, imenovani „otroški prazniki“ kamorni koncert. Prišlece, par mardeljov z že precej odvetvenimi jungfercami pzdružil je v imenu „künstljakov“ prvi ormoški muzikus, pisatelj in lepopisec s križecom, šofar Potočnik. Nekaj poslušalcev se je izrazilo, da so jim dali pri koncertu boljše spati kakor v hlahe senčnici. Živijo „narodna godba!“ Živijo njena pospešitelj, šofar Potočnik!

Konjice. Nekateri kranjski privandranci postajajo dan za dnevom bolj vsiljivi. Čudno je pri temu le, da jih celo nemške graščine popirajo. Kranjske pravaške banke, ki so v zvezi s ruskimi in srbskimi ter češkimi, dajejo vsiljivim Kranjcem potrebno podporo, da ti potonještajerske domačine izpodrinejo. Graščina W. dischgrätz n. p. ima velike posesti na Pohorju in na konjiški Gori. Doslej imel je pravico do bavanja lesa neki naprednjak. Ali zdaj kranjski direktor Clarici to pravico nekemu kranjskemu lesnemu trgovcu Srabotjaku oddaje čepav pod graščino slabšimi pogoji. Prvi odjemalec je n. pr. kole pod 12 cm spušmal; sedanji pa niti takih pod 18 cm. vzame. Kar je slabega, to Kranjec vse odkloni, prejšnji odjemalec pa je moral vse sprejeti. Zanimiva pa je stvar pri parceli „Župnik.“ Tako so preje pohorski kmetje plačavali 12 do 15 v pri kubičnemu metru. Sedanji kranjski odjemalec pa plačuje le 7—9 K. Drugi so morali v postopranske stroške sami plačati; Kranjec naredi gozdar Rezabek vsa dela, čepav trdi, da ima grozno veliko s svojo službo opraviti. Ali ima ta Rezabek res toliko opraviti, potem se čudimo, kako bo svoje za 12000 K kupljeno posestvo oskrboval. K sreči je na tej posesti neki servitut, katerega je Rezabek vsak čas na 600 K cenil; danes pa, ko je sam lastnik in graščinski uradnik, ga cenil na 2000 K. Vse to so čudne stvari! Doslej je tudi graščina skrbel, da so bili njeni uradniki v političnem oziru nestranskarški. Ali pri raznih volitvah zadnjem času je adjunkt Bergles prav navdano za pravaške hujskače agitiral. Radovedni smo koliko časa bode to podpiranje kranjske hujskarije še trajalo. Kmetje domačini so zelo nezadovoljni s tem postopanjem in pravijo, da ne bi hlapi graščinskih uradnikov.

Dol pri Hrastniku. Ljubi „Štajerci“, zopet nekaj novega! Pretekli teden je bila naša narodna cerkev žegnana od škofa. Drugi dan pa se vršila sv. birna. A kaj zagledamo na šofar Hrvatsko fano! Rekel sem enemu Dolanu, ki je načelnik šole, kako to, da se take stvari šole obeša. Šel sem potem vse mogoče iskati; načelnik šole ni na Dolu, nadzornik pa še dalje proč. Tako nisem mogel z nikom govoriti, da bi jih bil podučil. Povedal mi omenjeni mož, da nadučitelj je bil celi čas s tega življenja nekje, kjer se ni mogel nadejati kako naj se pri nas na Avstrijskem dekoro ako škof pride, ako je cesarjev god ali kaj zega. Zaradi tega pa take reči naprej pride Morda pa je to še vse od tistega časa, ko bil neki debeli Podmenik „Obmann“, da se mu zmirom na gasilni „turm“ in na šolo trikolorebešati. Ko so cerkev zidali in vse dosegli, so tudi dali trikoloro gori. In kaj je bilo? Njuter je trikoloro zmanjkala; namesto nje pa visela gori umazana, raztrgana srajca. Neki rčan je rekel: To vendar ni mogoče, da so vsi svetniki Slovenci . . . Moj ljubi „Štajerci“ tako se godi pri nas na Dolu! Tukaj je mmarudarjev in fantje bi se morali tudi kaj neškega učiti. Ali kaj pomaga? V šoli se nobenemske besede ne sliši! To je zelo slaba naša mladina. Slišimo, da je dobil „Deutscher Schulverein“ zdaj mnogo denarja. Kaj ko bi to stvar v roke vzeli in nekaj bi nam našim brotnikom od industrije pomagali? Tako bi uresničila nemška šola na Dolu! Seveda, kakdacar ali pravaški nadučitelj bi potem jetiko bila. Naša mladina pa bi imela velikanski

Naš cesar v Bozni.

Poročali smo že v zadnjih številkih, da je sivolasi naš vladar Franc Jožef I. napravil potovanje v anektirani dve deželi Bozno in Hercegovino. Vkljub visoki svoji starosti je hotel cesar nove svoje podanike osebno pozdraviti. Prebivalstvo ga je povsod z velikim navdušenjem sprejelo. Naša slika kaže sprejem cesarja v Serajevi i. s. v hipu, ko drži župan mesta Kulović pozdravni nagovor. Okrog so zbrani voditelji raznih oblastinj.

Begrüßung des Kaisers durch den Bürgermeister von Serajewo.

bič. Prostor za šolo bi pač občina lahko dala, n. p. šolski vrt, kjer še nismo nobenega šolarja videli. Kaj nam ta šolski vrt koristi? — Še nekaj novega: Posesnik Jože Bantan je prišel v gostilno gospe Peklar iz hrastniške doline. Kar mladi Peklar na noge stopi in mu reče, da mu ni treba več v njegovo krčmo priti, ker je „nemškutar“. Taki pobiči imajo dandanes na Dolu prvo besedo. Fantič, le čisto miren bodi, drugače izpregovorimo drugo besedo. Ponoči pijan okoli hoditi in z revolverjem rogoviliti, da Dolanci in njegova mati miru nimajo, to ni nič. Tako postopanje dovede k večjemu v „Arbeitshaus“. Pametni možje na Dolu bodo na vsak način pričeli premišljavati in se ne bodo od nikogar nahujskati pustili. Naprednjaki gremo naprej, prvaški hujskači pa nazaj!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za „Štajerca“ se sprejemajo razven v upravnistištvu tudi še na sledečih krajih:

Maribor: papirna trgovina Rud. Gaisser.

Celje: knjigotržnica Fritz Rasch.

Radgona: knjigotržnica J. Semlitsch.

10 letni jubilej „Štajerca“. Dne 1. julija 1910 bude deset let, odkar je izšla prva številka našega „Štajerca“. Ob tej priliki izdali bomo posebno številko lista, ki bode obsegala 12 strani na finejšem papirju in z mnogo zanimivih člankov ter slik. Cena tej številki bode ravno tako le 6 vinarjev. Opozarjamo v prvi vrsti tiste zaupnike in prodajalce, ki mislijo več tizisov te slavnostne številke vzeti, naj nam to čimprej naznani; kajti pozneje bi nam lahko tizisov primanjkovalo. Nadalje opozarjamo cenjene inzerente, ki bi radi za to slavnostno številko inzerirali, naj nam takoj svoja naročila pošiljajo. Vsi delujemo, da praznujemo jubilej lista „Štajerca“ dostojno!

Nevihite z vsemi svojimi grozotami so zdaj na dnevnem nam. Vsak dan poročajo listi o velikanskih nevihtah s točo in strelo. Pomisliti se mora, da je bilo tekom zadnjih štirih tednov le na Štajerskem. Koroškem in Kranjskem čez 30 oseb od strele ubitih. Na Nemškem pa je ubila v istem času strela čez 60 oseb. Poleg tega poročajo od vseh strani o grozni povodnji, Drava, Mura, Sava in vse manjše reke ter potoki so strašno narasli, v zahodni, vzhodni in zgornji Štajerski je napravila voda nepopisno škodo in podirala hiše, uničevala mostove; mnogo oseb pa je zgubilo v valovih svoje življenje. Tudi toča divja grozovito. V raznih krajih na spodnjem Štajerskem je toča na sadju in vinu mnogo škode napravila. Vedno deževanje pa je uničilo drugače tako obilo seno; ljudje niso mogli seno pod streho spraviti. Vkljub temu, da je vse tako lepo kazalo, vzelo nam bode divjanje nevihte zopet vslo upanje. . . Dal Bog, da bi nam natura zaprinesla in nas obvarila težkih ur!

Vojaški spomenik.

Dne 4. junija 1745 se je vršila velika bitka pri Hohenfriedbergu, pri kateri so se zlasti avstrijski, pruski in saški vojaki v boju proti Francozom odlikovali. Kakor znano, so bile takrat Avstrija, Saška in Prusija združene proti napadom Francozov, ki so hoteli celi svet pod svoj jarem spraviti. Združeni vojaki so se junsko borili. V bitki je padlo 1821 avstrijskih vojakov in 1320 saških. Tem junakom domovine se je te dni odkrilo lepi spomenik, katerega predočuje naša slika. Spomenik je narejen v podobi obeliska iz trdega granita. Postavljen je na državni cesti Friedgau-Güntersdorf in sicer ravno na kraju, kjer se je leta 1745 najhujši boj vršil. V bližini spomenika se najaha pet velikih lip. Slavnost odkritja tega spomenika utrdila je zopet bratstvo med pruskimi, saškimi in avstrijskimi vojaki. Nemška armada je vedno na strani avstrijske. To se je zlasti začasa nevarnosti srbske vojske pokazalo. Dal Bog, da bi združeni armadi Avstro-Ogrske in Nemčije preprečili vsako vojsko.

Le študirati! Znano je, da moč naroda ne obstoji v številu uradnikov, marveč le v zdravem kmetijstvu in obrtništvu. Na to resnico se seveda naši prvaki nikdar ozirali niso. Kmetijski stan, obrtniški stan, to sta bila prvakom vedno deveta briga. „Le študirati, le študirati“, tako so vpili in še vpijejo prvaki „odrešeniki“ slovenskega ljudstva. In res, noben narod nima razmeroma toliko študentov, kakor Slovenci. Na 10.000 Slovencev pride 400 gimnazijcev. Tako se fabricira na umetni način uradnike, doktorje, duševni proletarijat. Že danes prvaki sami ne vedo, kam naj z vsemi svojimi študenti. V slovenskih pokrajinah je veliko premalo služb za slovenske uradnike. In Nemci se bodo pač lepo zahvalili, ako dobijo prvaške hujskače kot uradnike, katere se v svoji zagriženosti niti nemščine priučili niso. Boljše uradniške službe zlasti na Kranjskem pa zasedajo po Hribarjevem receptu v deželo poklicani češki uradniki, v zadnjem času pa tudi Srbi in Hrvati. Tako ima slovensko ljudstvo vedno dovolj in tudi vedno preveč uradnikov. Primanjkuje pa dobrih slovenskih šaferjev, majerjev, gospodarsko izobraženih kmetov, — primanjkuje tistih ljudi, ki nam tvorijo napredek, ki so upanje gospodarske bodočnosti. . . Žalostno, a prav značilno je za to uradniško fabriciranje, da podpira c. k. vlada to priliko. Vlada daje namreč letno 9000 kron za podpiranje slovenskih študentov. To je po našem mnenju nepotrebno zapravljane davčnih denarjev! Gotovim ljudem naj se enkrat povè, da ni res, da bi morali njih sinovi profesorji in uradniki in dohtarji postati. Kmetiskemu očetu dela največjo čast, ako obdrži svojega sina na domači grudi! Vemo, da nam bodoje nasprotniki zopet podtikali, da ne privoščimo Slovincem študiranje. Naj le podtikajo! Ali resnica pa je in ostane, da dohtarji še nobenega naroda zdravega in gospodarsko razvitega naredili niso. Kmetijstvo je podlaga državi kakor narodu! Zato manj uradnikov in več dobrih kmetov!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Državnozborska volitev v okrajih Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec se bode v kratkem izvršila. Vodstvo „Štajerčeve“ kmetске stranke je sklenilo, da se to pot volitve ne udeleži in da ne postavi nobenega kandidata. Klerikalna stranka kandidira znanega zagriženega profesorja iz Maribora, dr. Karla Verstovšek. Mi na noben način volitev tega človeka ne moremo priporočati. Kajti dr. Verstovšek je v političnem oziru nezanesljiv, ker spreminja svojo barvo kakor kameleon. Danes liberalce, jutri klerikalec, kjer je korito bolj polno, — to je njegovo „prepričanje“. Sploh bi pa njegovo volitev tudi ne pripravljali, ako bi bil politični značajnejš. Kajti mi smo proti temu, da bi bilo kmetško ljudstvo zastopano po doktorjih in profesorjih. Kmetško ljudstvo ne potrebuje nobenega jeroba in zato velja vedno geslo: Kmet za kmeta! Noben pametno misleči kmetški volilec ne bode oddal svoj glas

za dr. Vertovška. . . „Narodna stranka“ pa je po dolgem iskanju postavila za kandidata postestnika g. Kaca. Mi obžalujemo, da ravno „narodna stranka“ kandidira g. Kaca, kajti ta stranka je že davno izgubila pravico, imenovati se „kmetško“ ali „ljudsko“. Dokler bodejo v „narodni stranki“ komandirali izključno dohtarji, toliko časa ne moremo z njo simpatizirati! Mi smo g. Kaca vprašali, kako misli nastopati, ako bi bil izvoljen. G. Kac ni odgovoril, pač pa je „Narodni dnevnik“ na lastni račun nekaj načeval, kar nima ne glave ne repa. Na to čakanje mi nič ne damo! Mi opozarjamo g. Kaca na nepobitno resnico, da bode le tedaj zmagal, ako dobi tudi naše glasove. Brez „štajercijanskih“ glasov mora g. Kac propasti! Ker nam pa g. Kac doslej še ni dal odgovora, ali bode v državnem zboru za gospodarstvo kmetov ali za uradniško-narodnjaško hujskarijo deloval, zato tudi njegove kandidature ne moremo priporočati. Ostane torej za napredne kmete le en klic: na dan volitve doma ostati! Naši pristaši naj se torej v polnem obsegu volitve vzdržijo. Zaupnike opozarjamo, da jim bodemo morda še v zadnjem hipu pismena navodila dali, katerih naj se brezpogojno držijo. Za danes velja geslo: Vzdržimo se volitve!

Nemški poslanci Einspinner, dr. Hoffmann-Wellenhof, Marckhl in Wastian so vložili v državnem zboru nujnostni predlog glede zadnjih neviht na Štajerskem. Čast jim!

Podpora. Iz dunajske državne zbornice se nam poroča, da se je v rlemu nemškemu poslancu Maliku posrečilo doseči za ptujski okraj 12000 kron podpore, ki se bode osebno razdelila i. s. onim, ki so bili leta 1909 po toči prizadeti, odnosno katerim so miši na polju večjo škodo napravili. Tako se brigajo nemški poslanci za slovenske kmete. Slovenski poslanci pa se pripravljajo za narodnjaške fraze. . . Za cestne zgradbe v bednih pokrajinah se je pa dovolilo 30.000 kron, za kar grè tudi omenjenemu poslancu velika zasluga. Čast in hvala mu!

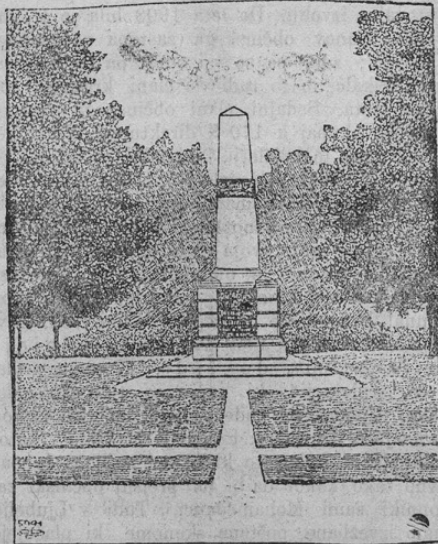
Zaradi mosta v Mariboru vložili so poslanci Wastian in tovariši v državnem zboru vprašanje na vlado. V vprašanju se je zlasti omenilo, da državne oblasti svojega „amtsšimelna“ prav počasi hoditi pustijo, kar zlasti mestu Maribor prav hudo škoduje. Od finančnega ministra se je odločno zahtevalo, da naj vse to prizadeto škodo mestu povrne in stvar čimprej reši. Torej hiiii, amtsšimel!

Soprog prvaškega poslanca. Kakor znano, so prvaški poslanci skozinsko zelo domišljavi. Tudi njih žene so menda to domišljavost nalezile. To dokazuje tožba, ki se vrši v Mariboru proti soprogi deželnega poslanca in profesorja dr. Verstovška. Ta ženska ima namreč že dalje časa hudo sovraštvo proti svoji sosedinji gospej Katarini Tosch. Pred kratkem prišlo je zopet do prepira. Vsled tega so se vložile tožbe. Poslančev ženo Ano Verstovšek se dolži, da je gospo Tosch telesno poškodovala in v strah spravila. Obravnava se je preložila. Kadar bode končana, poročamo natančneje. Dokazati hočemo namreč, da klerikalno-prvaški poslanci niti svojih žen v red spraviti ne morejo. . .

Dr. Peter Rosegger, katerega je ptujski mestni zastop ednoglasno za častnega člana imenoval, poslal je županu Orniku zahvalno pismo, v katerem pravi m. dr.: „Ponosen sem, da sem meščan tega prastarega mesta in zahvaljujem se Vam, cenjeni gospod župan, ter vsem ptujskim meščanom, ki so mi to izredno čast dovolili in katere smem zdaj svoje ožje someščane imenovati“ . . .

Toča v Savinjski dolini napravila je glasom poročil iz Sv. Petra in Žalca velikansko škodo. Hmelj je silovito trpel. Vbogi kmetje!

Posredovanje dela za rezerviste. Dvorni svetnik g. dr. Ernst Mischler iz Gradca nam piše: „Štajerska posredovalnica za delo izvršila bode i letos veliko akcijo za preskrbo dela v kmetijskem in obrtniškem obratu za tiste rezerviste, ki bodejo septembra meseca odpuščeni. Akcija izvršila se bode letos skupno z ravnakar ustanovljenim društvom „Zweigverein Steiermark der öst. Gesellschaft vom silbernen Kreuze zur Förderung heimkehrender Reservisten“ (delno društvo za Štajersko avstrijske družbe srebrnega

Denkmal für die in der Schlacht bei Hohenfriedberg am 4. Juni 1745 gefallenen 1821 Österreicher und Sachsen.